

Nelegalni radovi u površinskom kopu Centralno polje u Gacku se moraju zaustaviti, sve dok se ne sprovede detaljna procena štete i naknada za dugotrajanu eksploataciju uglja bez ekološke dozvole u ovom kopu, zahtev je Žalbe koju je Centar za životnu sredinu u petak uputio Sekretarijatu Energetske zajednice.

U žalbi, koju je podržala međunarodna organizacija Bankwatch, takođe se zahteva da se izmeni Zakon o zaštiti životne sredine, koji je trenutno u procesu revizije, tako da uključi efikasne, proporcionalne i efektne kazne za ovakvu vrstu prekršaja.

„Ovo je težak i dugotrajan prekršaj ekološkog zakonodavstva i očekujemo od prekršilaca, odnosno Rudnika i termoelektrane (RiTE) Gacko da u najmanju ruku plate adekvatnu kaznu, proporcionalnu nastaloj šteti i da prestanu sa uništavanjem životne sredine i opštine Gacko”, izjavila je Majda Ibraković, asistentkinja na programu Energija i klimatske promene u Centru za životnu sredinu.

Dodaje kako je inspekcija, nakon prijave ovog slučaja, preduzeću RiTE Gacko naložila minimalne kazne i mere za otklanjanje nedostataka, a da Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije nije reagovalo ni nakon nekoliko alarmantnih dopisa.

U Centru navode da, iako su radovi na eksploataciji u Centralnom polju započeli u 2017. godini, RiTE Gacko je tek u januaru 2018. od pomenutog Ministarstva dobila Rešenje o obavezi sprovođenja procene uticaja na životnu sredinu, što je poseban postupak i preduslov za dobijanje ekološke dozvole.

Međutim, situacija je postala jasna tek nakon što je u maju ove godine javno objavljen Nacrt Studije uticaja na životnu sredinu za Centralno polje u Gacku, koji je bio dostupan za komentare javnosti tokom poslednja dva mjeseca.

„Situacija u Gacku poništava svaki smisao procene uticaja na životnu sredinu. U ovom trenutku ne postoji način da se odredi početno stanje na osnovu kojeg će se uticaj na životnu sredinu kasnije meriti i procenjivati. Isto tako, onemogućena je smislena javna rasprava, budući da je šteta već nanesena. Današnja žalba je podnesena sa nadom da će Sekretarijat Energetske zajednice da podstakne vlasti u RS da obustave radove i sprovedu sve neophodne procedure za zaštitu građana Gacka”, izjavila je Ioana Ciuta, Koordinator za energiju u CEE Bankwatch mreži.

Činjenica da RiTE Gacko toliko dugo nezakonito eksploatiše ugalj, uz propisane najniže kazne, vrlo dobro ilustruje kako se zaštita životne sredine i zdravlja građana tretira od strane nadležnih organa u BiH, navodi se u saopštenju Centra za životnu sredinu.

Centar očekuje od Sekretarijata da hitno reaguje na ovaj slučaj i na taj način izvrši dodatni pritisak na institucije koje trebaju da sprovedu procedure u skladu sa Ugovorom o uspostavljanju Energetske zajednice.

Žalba Energetskoj zajednici zbog nelegalne eksploatacije uglja u Gacku, RS

Izvor: capital.ba